

УДК 658.815.2: 330.115
JEL: G23
DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-9-342-355>

ІНТЕГРАЦІЯ КРИПТОВАЛЮТ У ФІНАНСОВЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ ЯК ЗАСІБ СТІЙКОСТІ ТА НЕЗАЛЕЖНОСТІ В МІНЛИВИХ УМОВАХ РИНКУ

©2025 **Застьола Є. О., Сергієнко О. А., Бабенко М. В.**

УДК 658.815.2: 330.115
JEL: G23

Застьола Є. О., Сергієнко О. А., Бабенко М. В. Інтеграція криптовалют у фінансове управління підприємством як засіб стійкості та незалежності в мінливих умовах ринку

У статті досліджено процес інтеграції криптовалют у систему фінансового управління підприємств як інноваційного інструменту підвищення їх стійкості, ліквідності та стратегічної незалежності в умовах ринкової турбулентності. Проаналізовано сучасні тенденції розвитку світового та українського криптовалютного ринку, окреслено його роль у трансформації фінансових стратегій підприємств. Проведено аналіз останніх досліджень і публікацій, визначено невирішені проблеми, пов'язані з нестабільністю нормативно-правового регулювання, волатильністю цифрових активів і недосконалістю фінансової інфраструктури. Розглянуто систему цілей фінансової діяльності підприємства з урахуванням інтеграції криптовалют, її взаємозв'язок із довгостроковими завданнями стратегічного розвитку. Обґрунтовано зміни у змісті фінансової діяльності та функціях фінансового менеджменту за умов цифровізації: від контролю ліквідності до управління цифровими активами, моніторингу волатильності та оцінки ризиків. Побудовано структурну модель системи управління фінансовою діяльністю підприємства, яка включає керівну та керовану підсистеми, а також інформаційні та грошові потоки. Показано, що впровадження криптовалют у корпоративне фінансове управління дозволяє оптимізувати транзакційні витрати, підвищити прозорість розрахунків і зменшити залежність від традиційних банківських структур. Результати дослідження становлять теоретичну та практичну основу для розробки адаптивних фінансових стратегій підприємств у цифровій економіці та забезпечення їх конкурентоспроможності на глобальному ринку.

Ключові слова: фінансова незалежність, управління фінансовою діяльністю, криптовалютний ринок, фінансова стійкість, інноваційні фінансові інструменти, стратегічне планування.

Рис.: 5. **Табл.:** 2. **Бібл.:** 29.

Застьола Євген Олексійович – аспірант кафедри підприємництва, торгівлі і логістики, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» (вул. Кирпичова, 2, Харків, 61002, Україна)

E-mail: Yevhen.Zastola@emmb.khpi.edu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3404-5843>

Сергієнко Олена Андріанівна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри підприємництва, торгівлі і логістики, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» (вул. Кирпичова, 2, Харків, 61002, Україна)

E-mail: Elena.Sergienko@khpi.edu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9796-9218>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/O-3966-2015>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57219245125>

Бабенко Максим Віталійович – доктор філософії, доцент, доцент кафедри менеджменту, обліку та бізнес-комунікацій, Навчально-науковий інститут «Каразінський банківський інститут» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (просп. Перемоги, 55, Харків, 61174, Україна), начальник Департаменту роботи з проблемною заборгованістю, АТ «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» (вул. Богдана Хмельницького, 6, Київ, 01601, Україна)

E-mail: M.babenko@karazin.ua

UDC 658.815.2: 330.115
JEL: G23

Zastola Ye. O., Serhiienko O. A., Babenko M. V. Integration of Cryptocurrencies into Enterprise Financial Management as a Tool for Resilience and Independence in Volatile Market Conditions

This article explores the process of integrating cryptocurrencies into enterprise financial management systems as an innovative tool for enhancing resilience, liquidity, and strategic independence amid market volatility. It examines current trends in the global and Ukrainian cryptocurrency markets and highlights their role in transforming enterprise financial strategies. The article analyzes recent studies and publications, identifying unresolved issues related to the instability of regulatory frameworks, the volatility of digital assets, and the inadequacies of financial infrastructure. The system of financial activity objectives at enterprises is considered, taking into account cryptocurrency integration and its connection to long-term strategic development goals. The changes in the content of financial activities and the functions of financial management under digitalization are substantiated: from liquidity control to managing digital assets, monitoring volatility, and assessing risks. A structural model of the enterprise financial management system has been developed, which includes both managerial and controlled subsystems, as well as information and monetary flows. It is shown that the introduction of cryptocurrencies into corporate financial management allows for the optimization of transaction costs, increased transparency of settlements, and reduced reliance on traditional banking structures. The results of the study provide a theoretical and practical foundation for the development of adaptive financial strategies for enterprises in the digital economy and for ensuring their competitiveness in the global market.

Keywords: financial independence, financial management, cryptocurrency market, financial stability, innovative financial tools, strategic planning.

Fig.: 5. **Tabl.:** 2. **Bibl.:** 29.

Zastola Yevhen O. – Postgraduate Student of the Department of Entrepreneurship, Trade and Logistics, National Technical University «Kharkiv Polytechnic Institute» (2 Kyrpychova Str., Kharkiv, 61002, Ukraine)

E-mail: Yevhen.Zastola@emmb.khpi.edu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3404-5843>

Serhiienko Olena A. – Doctor of Sciences (Economics), Professor, Professor of the Department of Entrepreneurship, Trade and Logistics, National Technical University «Kharkiv Polytechnic Institute» (2 Kyrpychova Str., Kharkiv, 61002, Ukraine)

E-mail: Elena.Sergienko@khpi.edu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9796-9218>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/O-3966-2015>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57219245125>

Babenko Maksym V. – PhD, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Management, Accounting and Business Communications, Educational and Scientific Institute «Karazin Banking Institute» of V. N. Karazin Kharkiv National University (55 Peremohy Ave., Kharkiv, 61174, Ukraine), Head of the Department of Work with Problematic Debt, JSC "National Joint Stock Company "Naftogaz of Ukraine" (6 Bohdana Khmelnytskoho Str., Kyiv, 01601, Ukraine)

E-mail: M.babenko@karazin.ua

У сучасних умовах глобалізації та цифровізації економіки криптовалюти поступово займають вагоме місце у фінансових стратегіях багатьох підприємств. Від традиційних спекулятивних операцій до повноцінної інтеграції цифрових активів у фінансові системи компаній – цей процес відкриває нові можливості для бізнесу, зокрема щодо досягнення фінансової незалежності.

Світовий ринок криптовалют демонструє стрімке зростання, перевищивши капіталізацію в трильйони доларів. У США та країнах Європи криптовалюти стають важливим елементом фінансових стратегій, що дозволяє компаніям уникати валютних ризиків та скорочувати залежність від традиційних банківських структур. Такі глобальні корпорації, як Tesla, MicroStrategy та PayPal та інші (рис. 1), вже інтегрували криптовалютні інструменти у свої фінансові моделі, використовуючи їх як засіб для диверсифікації активів, зменшення транзакційних витрат і зміцнення конкурентних переваг (рис. 2).

В Україні розвиток криптовалютного ринку також набирає обертів (рис. 3). Ухвалення закону «Про віртуальні активи» у 2022 році стало першим кроком до легалізації та регулювання цієї сфери. Українські підприємці активно досліджують криптовалютні можливості: з одного боку, це інструмент для виходу на міжнародні ринки, а з іншого – спосіб захисту фінансових ресурсів від інфляції та нестабільності гривні. Такі компанії, як WhiteBIT, досягли значного успіху, розвиваючи локальні та глобальні криптовалютні сервіси, які можуть стати прикладом для інших підприємств [3].

Однак інтеграція криптовалют у фінансове управління потребує не лише технічної готовності, а й чітко продуманої стратегії. З одного боку, волатильність криптовалют викликає значні ризики, з іншого – дієве управління може перетворити ризики на можливості. Таким чином, інтеграція криптовалют у фінансове управ-

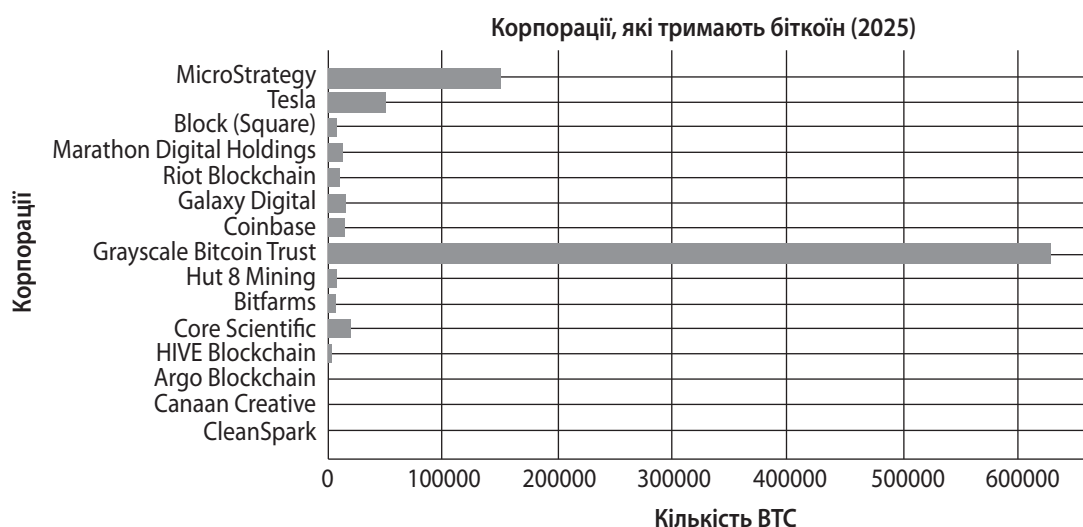

Рис. 1. Корпорації та їхні запаси біткоїнів на 2025 р.

Джерело: складено авторами на основі [1].

Рис. 2. Основні цілі використання криптовалют корпораціями

Джерело: складено авторами на основі [2].

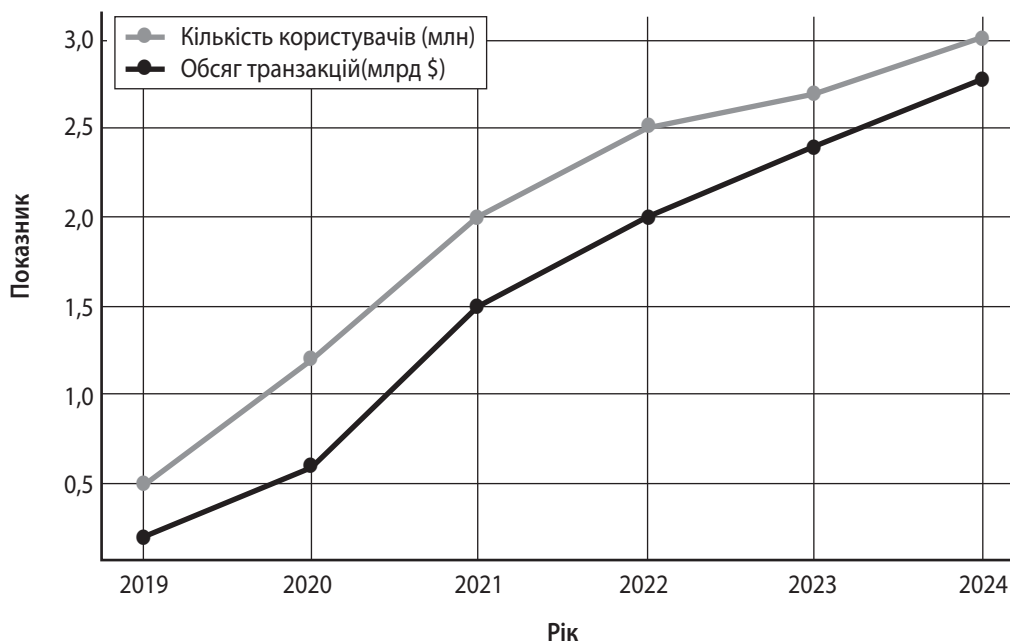

Рис. 3. Динаміка розвитку криптовалютного ринку в Україні

Джерело: побудовано авторами на основі [1].

ління – це не лише спосіб захисту від економічних потрясінь, але й шанс трансформувати бізнес-модель, адаптуючи її до реалій цифрової епохи. Отже, в роботі досліджується, як підприємства можуть використовувати криптовалюту для досягнення фінансової незалежності, спираючись на аналіз глобальних трендів, особливостей українського ринку та прикладів успішних компаній [4].

Дослідження сутності поняття криптовалют, їх видів та перспектив їх розвитку в Україні займалися різні вчені, науковці, дослідники, такі як Нечай О. [5], Момот І. О., Момот Ю. Г., Козенков Д. Є. [6], Єрмоленко О. А., Лисьонкова Н. М., Шумбар А. С. [7] та інші. Історію розвитку та роль криптовалют на фінансовому ринку розглядали Алексеєнко В. Ю., Чубарь О. Г. [8], Коваленко Ю., Белінська Я., Вергелюк Ю. [9].

Аналіз ринку криптовалют у світі та Україні досліджували Кисляков С. С., Моїсеєнко Т. Є. [10],

Рубанов П. М. [11], Тарасов В. А. [12]. Питання правового регулювання криптовалют в Україні вивчали такі науковці, як Нескороджена Л. Л., Бонь Б. О., Кононець О. М. [13].

Зарубіжні дослідження фокусуються на ролі криптовалют у глобальній економіці, їхній волатильності та впливі на фінансові системи. Наприклад, Gandal N., Hamrick J, Moore T., Oberman T. [14] та Nakamoto S. [15] вивчили, як великі угоди впливають на ціноутворення Bitcoin, і зазначили, що криптовалюту здатні трансформувати традиційні платіжні системи.

В Україні криптовалютний ринок демонструє одну з найбільших активностей у світі, що підтвер-

джується даними компанії Chainalysis, яка вказує, що країна входить до світових лідерів за рівнем впровадження криптовалют серед населення. Українські підприємці активно використовують цифрові активи для подолання обмежень традиційної економіки, таких як податкове навантаження або складнощі з доступом до фінансових послуг [16].

Наукові публікації українських дослідників наголошують на потенціалі криптовалют для створення прозорих фінансових механізмів і підвищення ефективності економічних процесів. Водночас залишається актуальною проблема регуляторної невизначеності, яка може гальмувати повну інтеграцію криптовалют у фінансову діяльність.

Попри значний прогрес у дослідженні криптовалют, їхня інтеграція у фінансову діяльність підприємств стикається з низкою викликів, а саме:

- ✦ регуляторна невизначеність створює перешкоди для широкого використання криптовалют, обмежуючи їх інтеграцію у фінансові стратегії;
- ✦ складність управління ризиками та волатильністю також знижує привабливість криптовалют для бізнесу;
- ✦ інфраструктурні обмеження та висока енергоємність технологій блокчейну додають труднощів для масштабного впровадження [17].

Крім того, вплив криптовалют на соціально-економічні аспекти та довіру користувачів досі залишається недостатньо вивченим, а отже, і їхнє впровадження в повноцінну роботу бізнесу. Ці питання вимагають міждисциплінарного підходу, який враховує не лише економічні, але й технічні, екологічні та поведінкові аспекти. Лише спільна робота дослідників, бізнесу та регуляторів дозволить вирішити ці виклики та максимально розкрити потенціал криптовалют у фінансовому управлінні.

Метою статті є дослідження інтеграції криптовалют у фінансове управління підприємств для підвищення їх фінансової незалежності та адаптації до змін у глобальному економічному середовищі. Завданням роботи є обґрунтування додаткових можливостей використання цифрових активів у стратегічному управлінні фінансами, розробка методичних підходів до їх інтеграції та визначення перспектив застосування криптовалют для підвищення ефективності фінансових рішень шляхом вирішення таких завдань:

1. Аналіз сучасних викликів у фінансовому управлінні підприємств, зумовлених зростаючим впливом криптовалютного ринку.
2. Вивчення особливостей застосування криптовалют як інструмента для диверсифікації фінансових ризиків та забезпечення стабільності підприємств.
3. Розробка економіко-математичних моделей, які дозволяють ефективно інтегрувати криптовалюту у фінансові стратегії підприємств.
4. Оцінка міжнародного досвіду використання цифрових активів у бізнесі та адаптація цих підходів до умов українського ринку.

Об'єктом дослідження виступають процеси стратегічного управління фінансовою діяльністю підприємств, які враховують новітні тренди, такі як впровадження цифрових активів. Особливу увагу приділено аналізу міжнародному досвіду впровадження криптовалют у фінансові системи підприємств і дослідженню перспектив українських компаній в умовах цифрової трансформації.

Сучасна економіка України також стикається зі специфічними викликами, такими як інфляція, нестабільність валютного ринку, скорочення довгострокового кредитування та зниження інвестиційної активності. У цих умовах впровадження криптовалютних технологій та формування відповідних механізмів фінансового управління можуть стати ключовими для підвищення стійкості підприємств. Ефективність розвитку визначає здатність підприємств інвестувати в оновлення виробничих потужностей, впроваджувати інноваційні технології та адаптуватися до нових ринкових умов. У контексті інтеграції криптовалют у фінансову діяльність важливо враховувати їх здатність знижувати витрати на транзакції, підвищувати прозорість фінансових операцій та сприяти залученню додаткових ресурсів через децентралізовані фінансові системи. Проте використання криптовалют залишається ускладненим через високу волатильність ринку, регуляторну невизначеність і відсутність адаптованих моделей фінансового управління. Зростаюча невизначеність і динамічність фінансового середовища обумовили значний інтерес до стратегій управління фінансами, які враховують сучасні цифрові тренди. Це створює основу для подальших досліджень у напрямку інтеграції криптовалют як інструменту підвищення фінансової незалежності підприємств [18].

Аналіз поняття «фінансова діяльність підприємства» у науковій економічній літературі виявив значну багатозначність цього терміна, що відображає його різноманітні аспекти та підходи до розуміння. Взагалі фінансова діяльність підприємства трактується як комплекс заходів, спрямованих на формування, використання та управління фінансовими ресурсами з метою досягнення поставлених стратегічних і оперативних цілей. Огляд підходів до визначення поняття «фінансова діяльність підприємства» розглянуто в таких роботах [19–23].

У даній роботі досліджується фінансова діяльність підприємства з інтеграцією інструментів криптовалют, яка включає інтеграцію цифрових активів у ключові фінансові процеси для оптимізації управління коштами, підвищення фінансової ефективності та розширення можливостей на глобальних ринках. Вона може охоплювати такі аспекти:

1. *Розрахунки та платежі.* Використання криптовалют для здійснення міжнародних транзакцій, що забезпечує швидкість переказів, зниження комісійних витрат і незалежність від традиційних банківських систем.

2. *Інвестиційна діяльність.* Розгляд криптовалют як активу для диверсифікації інвестиційно-

го портфеля, потенційного отримання доходу від зростання її вартості або участі у DeFi-проектах.

3. *Забезпечення ліквідності.* Застосування криптовалюти для підтримки ліквідності підприємства в умовах обмеженого доступу до традиційного фінансування.

4. *Хеджування ризиків.* Використання цифрових активів як інструменту для хеджування ризиків, пов'язаних з валютними коливаннями.

5. *Технологічна інтеграція.* Впровадження блокчейн-технологій для підвищення прозорості, безпеки та автоматизації фінансових операцій.

6. *Фінансова стратегія.* Розробка підходів до управління фінансами з урахуванням волатильності криптовалютного ринку, регуляторної бази та перспективи зростання попиту на криптоактиви.

Ця діяльність вимагає ретельного управління ризиками, аналізу ринкових тенденцій і відповідності нормативно-правовим вимогам, оскільки криптовалютний ринок є високоволатильним і нестабільним [24]. У контексті інтеграції криптовалюти це означає, що підприємства можуть розглядати цифрові активи як альтернативні джерела фінансування, які доповнюють традиційні інструменти. Основний зміст фінансової діяльності, навіть у вузькому розумінні, включає визначення найбільш ефективних фінансових ресурсів, що набуває особливого значення в умовах нестабільності зовнішнього та внутрішнього середовища. Використання криптовалюти може стати одним із рішень для зменшення ризиків і підвищення передбачуваності результатів фінансових рішень. У рамках інтеграції криптовалюти це визначення дозволяє розглядати цифрові активи як один із ключових елементів забезпечення фінансової стійкості підприємства та його адаптації до нових умов ринку. Ця інтерпретація важлива через необхідність уникати зведення фінансової діяльності лише до задоволення фінансових потреб. Інтеграція криптовалюти розширює межі фінансової діяльності, додаючи інструменти, які підвищують гнучкість управління фінансами та відкривають нові перспективи розвитку.

Система цілей фінансової діяльності будується на зв'язку стратегічних і тактичних завдань підприємства. Використання криптовалюти може сприяти досягненню стратегічних цілей на ринку, забезпечуючи доступ до нових джерел фінансування та інноваційних технологій, що дозволяють підприємствам бути конкурентоспроможними навіть за умов обмежених традиційних фінансових ресурсів [25].

Цілі фінансової діяльності підприємства, а також критерії їх оцінювання формують цілісну систему, структуровану у вигляді «дерева цілей».

У цьому контексті головна мета деталізується через низку основних кінцевих цілей, які далі розбиваються на локальні завдання. У процесі інтеграції криптовалюти до фінансового управління підприємства «дерево цілей» може бути адаптоване для врахування специфіки цифрових активів, таких як підвищення прозорості, забезпечення швидкості фінансових операцій та зниження транзакційних витрат.

Основні довгострокові цілі фінансової діяльності формуються з огляду на загальні стратегічні завдання підприємства на ринку. До них належать:

1. *Фінансова рівновага підприємства:* за рахунок використання криптовалюти можливе забезпечення стабільного руху коштів і мінімізація ризиків, пов'язаних із волатильністю традиційних валют.
2. *Фінансова рентабельність:* інтеграція криптовалюти може сприяти підвищенню рентабельності власного капіталу через оптимізацію витрат і залучення інвестицій через децентралізовані платформи.
3. *Збільшення майна підприємства:* використання цифрових активів для інвестицій або розширення операцій може пришвидшити зростання активів і оборотів.
4. *Гнучкість фінансів:* криптовалюта забезпечує маневреність фінансів через можливість швидкої мобілізації коштів для задоволення потреб як поточної діяльності, так і стратегічного розвитку, завдяки глобальній доступності цифрових активів.
5. *Мінімізація фінансових ризиків:* упровадження криптовалюти у діяльність підприємства дозволяє зменшити залежність від традиційних банківських систем і можливих макроекономічних коливань, що можуть впливати на ліквідність підприємства.
6. *Підвищення фінансової прозорості та контролю:* завдяки використанню технології блокчейн кожна операція з криптовалютами стає повністю прозорою та легко відстежуваною, що спрощує контроль за фінансовими потоками і сприяє забезпеченню фінансової дисципліни.
7. *Диверсифікація фінансових джерел:* криптовалюти відкривають нові можливості для залучення капіталу через ICO (*Initial Coin Offering*) або інші децентралізовані платформи, що сприяє зменшенню залежності від традиційних джерел фінансування.

На рис. 4 представлена система цілей фінансової діяльності підприємства з інтеграцією криптовалюти.

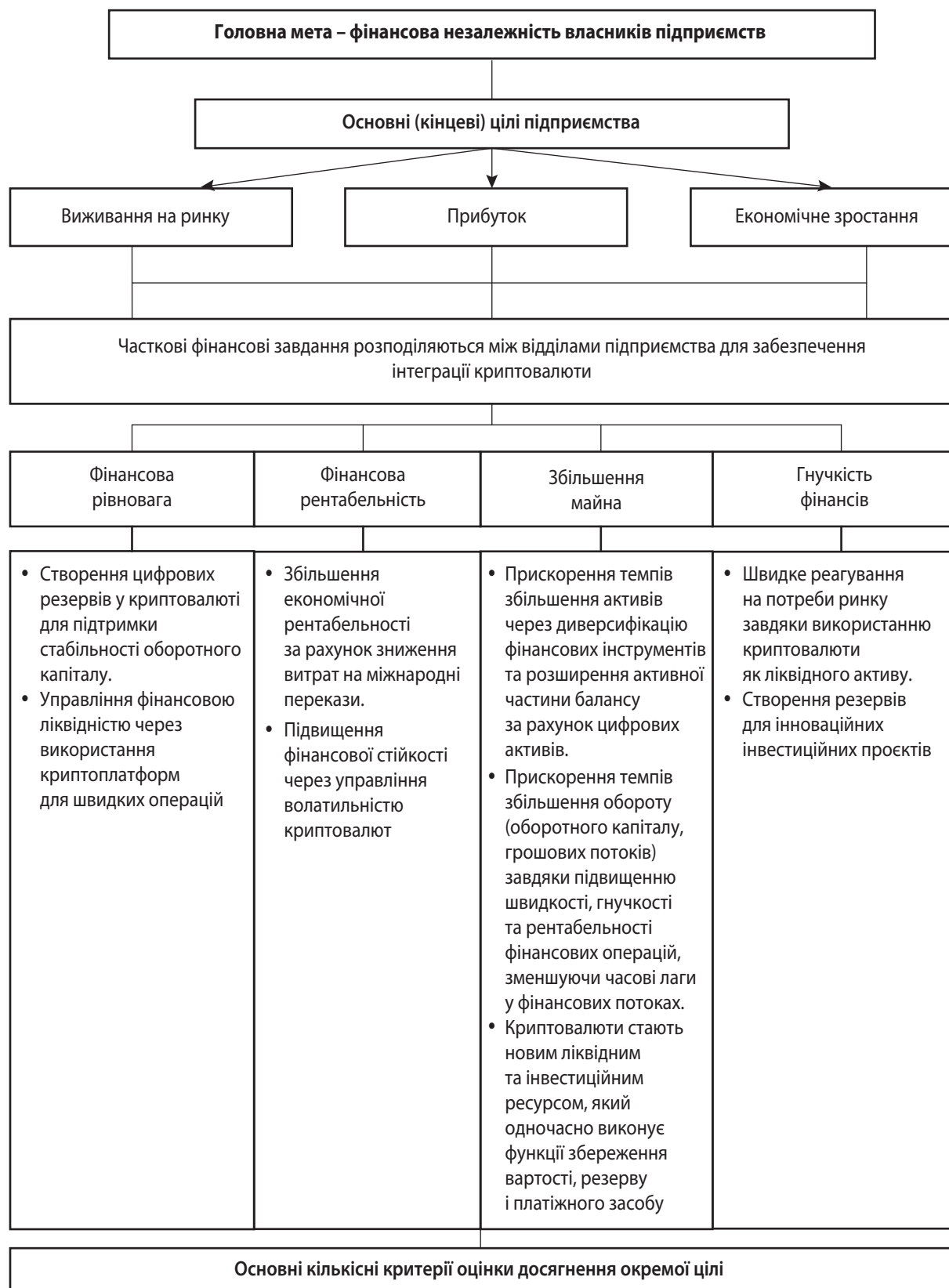

Рис. 4. Система цілей фінансової діяльності підприємства з інтеграцією криптовалюти

Джерело: складено авторами на основі [26].

Під час реалізації цілей, пов'язаних із інтеграцією криптовалют у фінансове управління підприємства, ключовими завданнями залишаються:

- ✦ вибір оптимальних форм фінансування, зокрема з використанням цифрових активів;
- ✦ формування ефективної структури капіталу з урахуванням криптовалютних активів та напрямів їх використання;
- ✦ підтримка необхідного рівня ліквідності та платоспроможності через механізми швидкого доступу до глобальних крипторесурсів;
- ✦ регулювання грошових потоків для балансування надходжень і витрат у середовищі цифрових валют;
- ✦ забезпечення своєчасності фінансових розрахунків завдяки швидкості транзакцій у блокчейн-мережах.

Сутність фінансової діяльності як системи розробки фінансових рішень із урахуванням криптовалют визначається її функціями. Це охоплює весь комплекс завдань із залучення фінансового капіталу через криптовалютні ринки, розміщення цих ресурсів у активи підприємства, а також адаптацію механізмів управління до нових фінансових реалій.

Фінансові рішення, які приймає керівництво підприємства в умовах інтеграції криптовалют, стосуються двох основних блоків формування фінансових ресурсів і активів підприємства.

1. У першому випадку це включає вибір оптимальних форм фінансування, зокрема через криптовалюту та блокчейн-технології, що дозволяє підприємствам диверсифікувати джерела капіталу.
2. У другому випадку необхідно враховувати як операційні, так і інвестиційні напрямки, де криптовалюти можуть виступати інструментом для забезпечення ліквідності та мобільності активів, а також для інвестицій у новітні технології або цифрові активи.

Прийняття таких рішень обов'язково відбувається в межах об'єктивно існуючих обмежень, до яких належать фінансові нормативи, законодавчі обмеження щодо використання криптовалют, додаткові вимоги та регуляції, а також внутрішні політики підприємства, такі як дивідендна політика або обмеження щодо обсягу залучених коштів. Урахування цих факторів допомагає підприємствам реалізувати стратегії фінансової стабільності та розвитку, забезпечуючи ефективне використання криптовалютних ресурсів у контексті загальних фінансових цілей підприємства.

Критерії оцінки фінансових рішень в умовах інтеграції криптовалют у фінансове управління

підприємства залишаються фундаментально важливими. Вони включають: обсяг отриманого прибутку, підвищення ліквідності підприємства завдяки використанню криптовалют як швидкого та доступного фінансового інструменту, а також зміцнення фінансової стійкості шляхом оптимізації структури капіталу, що може включати цифрові активи для балансування традиційних та інноваційних джерел фінансування.

Операційна діяльність підприємства в цьому контексті залишається основною, але з акцентом на можливості використання криптовалют для оптимізації платежів, зменшення витрат на транзакції та розширення доступу до глобальних ринків. Це дозволяє підвищити гнучкість операційної діяльності та забезпечити підприємству додаткові конкурентні переваги.

Інвестиційна діяльність у сучасних умовах набуває нового виміру. Використання криптовалют як інвестиційного інструменту відкриває нові можливості для підприємств. Наприклад, криптовалютні активи можуть використовуватися для диверсифікації портфеля, отримання високоризикових, але потенційно високоприбуткових доходів, а також для фінансування інновацій через децентралізовані платформи. Усе це сприяє досягненню стратегічних цілей підприємства.

Таким чином, оцінка фінансових рішень в умовах інтеграції криптовалют охоплює кілька ключових аспектів, які забезпечують всебічну оцінку ефективності та доцільності таких нововведень:

1) *Фінансова ефективність*: оцінюється обсяг отриманого прибутку від використання криптовалют у різних аспектах діяльності підприємства, таких як платежі, інвестиції або залучення капіталу. Важливими показниками тут є приріст рентабельності та скорочення витрат на фінансові операції.

2) *Ліквідність*: оцінюється можливість швидкого та безперешкодного використання криптовалют для забезпечення грошових потоків. Криптовалюти можуть забезпечити додатковий рівень ліквідності за рахунок їхньої мобільності та доступу до глобальних фінансових ринків, що важливо в умовах високої волатильності ринків традиційних валют.

3) *Фінансова стійкість*: оцінка фінансової стійкості підприємства в умовах інтеграції криптовалют передбачає аналіз впливу на структуру капіталу, співвідношення між власним і позиковим капіталом, а також загальний рівень ризиків. У випадку успішного використання криптовалют підприємство може зміцнити свою стійкість до зовнішніх економічних коливань.

4) *Транзакційні витрати*: одним із важливих критеріїв є оцінка зниження транзакційних витрат, що досягається за рахунок використання криптовалют для міжнародних розрахунків, уникнення посередників і прискорення фінансових операцій.

5) *Інвестиційний потенціал*: підприємства можуть оцінювати можливість збільшення прибутку від інвестицій у криптовалюту або проекти, що пов'язані з блокчейн-технологіями. Важливо оцінювати рівень ризику цих інвестицій у порівнянні з потенційними вигодами для досягнення збалансованого портфеля активів.

6) *Глобальна конкурентоспроможність*: важливим критерієм оцінки є те, наскільки інтеграція криптовалют дозволяє підприємству розширювати доступ до нових ринків, співпрацювати з іноземними партнерами та залучати інвестиції з-за кордону. Це сприяє підвищенню гнучкості підприємства та забезпечує його адаптивність у глобальному середовищі.

У результаті, оцінка фінансових рішень в умовах використання криптовалют має враховувати як традиційні фінансові критерії, так і сучасні можливості, які відкривають цифрові активи, що дозволяє ефективно інтегрувати їх у загальну стратегію фінансового управління підприємства (рис. 5).

У контексті застосування криптовалют в рамках фінансового менеджменту однією із основних функцій є управління потоками фінансових ресурсів. Використання криптовалют дозволяє підприємствам формувати нові канали залучення фінансування, а також забезпечити більш ефективний розподіл і використання активів, включно з цифровими активами як частиною загального фінансового портфеля компанії.

З іншого боку, фінансовий менеджмент, в умовах цифровізації та розвитку криптовалют, набуває нових вимірів, особливо щодо оцінки та аналізу джерел залучення фінансових ресурсів (власних і позикових). У зв'язку з цим інтеграція криптовалют в систему фінансового управління підприємства виступає важливим інструментом для зменшення залежності від традиційних фінансових інститутів і розширення можливостей залучення фінансування. Криптовалюти можуть служити альтернативою позиковим коштам, а також дати підприємствам більше свободи у виборі джерел капіталу, дозволяючи створювати нові шляхи для фінансування інноваційних проектів.

Фінансова стратегія, яка включає використання криптовалют, стає інструментом фінансового розвитку підприємства, особливо коли мова йде про забезпечення економічної незалежності та захист від валютних ризиків. Криптовалюти дозво-

ляють швидко реагувати на зміни в економічному середовищі та створюють можливість для підприємств підтримувати ліквідність, скорочуючи залежність від традиційних валют і банківських систем.

Управління фінансовою діяльністю в такому контексті потребує чіткого поділу функцій фінансового менеджменту як спеціалізованої галузі управління та як керуючої системи. Перша група функцій зосереджена на конкретних об'єктах фінансового управління, таких як криптовалюти як новий клас активів і джерел фінансування. Друга група функцій включає більш загальні принципи менеджменту, адаптовані до особливостей криптовалютного ринку, що дозволяють підприємствам управляти не тільки традиційними фінансовими ресурсами, але й цифровими активами для досягнення фінансової стабільності та незалежності.

Більш докладний зміст зазначених функцій представлено в табл. 1 [27].

Згідно з теорією систем ця інтеграція передбачає модифікацію або адаптацію основних структурних елементів керівної підсистеми:

1. *Організаційна структура управління фінансами*. Інтеграція криптовалют у фінансову систему підприємства потребує перегляду організаційної структури. Залежно від виду діяльності підприємства, можливо, знадобиться створення окремих підрозділів або посад для управління цифровими активами, таких як відділ криптоактивів чи блокчейн-аналітики.

2. *Кадри фінансової служби*. Впровадження криптовалют вимагає підготовки кадрів із відповідними знаннями. Це можуть бути фахівці з блокчейн-технологій, криптовалютної безпеки, а також менеджери, які розуміють специфіку цифрових активів.

3. *Фінансові методи та моделі*. Сучасні фінансові моделі повинні враховувати волатильність криптовалют, специфіку їхнього оцінювання та інтеграцію з традиційними методами обліку та прогнозування. Наприклад, застосування моделей ризик-менеджменту для криптовалютних операцій.

4. *Фінансові інструменти*. Використання криптовалют як фінансового інструменту для розрахунків, інвестицій чи залучення капіталу. Також доцільно врахувати можливість випуску корпоративних токенів для підвищення ліквідності або залучення додаткових ресурсів.

5. *Інформація фінансового характеру*. Актуальність і достовірність даних є критично важливими. Використання блокчейн-технологій забезпечує прозорість і безпеку інформації, зменшує ймовірність шахрайства, а також полегшує аудит.

6. *Технічні засоби управління фінансами*. Технічна інфраструктура для роботи з криптова-

Рис. 5. Зміст фінансової діяльності з урахуванням використання криптовалюти

Джерело: складено авторами на основі [27].

лютами включає інтеграцію криптогаманців, платформ для обміну цифровими активами та систем блокчейн-аналізу.

Впровадження цих засобів дозволяє автоматизувати операції та забезпечити їхню ефективність. Крім того, важливу роль відіграють технології безпеки, такі як багатофакторна автентифікація та шифрування даних, які гарантують захист коштів користувачів та конфіденційність транзакцій. Системи моніторингу блокчейн-мережі дають можливість відстежувати підозрілі операції, що підвищує рівень прозорості та запобігає шахрайству. Інтеграція смарт-контрактів від-

криває нові можливості для автоматизації ділових процесів, таких як управління угодами, оренда чи облік активів.

У табл. 2 наведено структуру системи управління фінансовою діяльністю підприємства в умовах інтеграції криптовалюти.

Фінансові методи, заходи, моделі – це засоби впливу фінансових відносин на господарський процес, які в умовах інтеграції криптовалюти набувають нових форм. Наприклад, використання блокчейн-технологій дозволяє автоматизувати фінансові операції, зменшуючи витрати та ризики. Моделі управління включають розрахунок впливу волатильності криптовалют на фінансові результа-

Функції фінансового менеджменту підприємства в умовах інтеграції криптовалюти

№ з/п	Назва функції	Зміст функції
Фінансовий менеджмент – спеціальна область управління підприємством		
1	Управління активами	Аналіз потреби в цифрових активах (криптовалютах), оптимізація їх складу для забезпечення ліквідності та підвищення ефективності використання оборотних активів
2	Управління капіталом	Визначення потреби у криптовалютних активах для фінансування, оптимізація структури капіталу з урахуванням цифрових фінансів та традиційних джерел
3	Управління інвестиціями	Формування напрямків інвестування у криптовалютні проекти, оцінка їх потенційної прибутковості та мінімізація ризиків, пов'язаних із волатильністю ринку
4	Управління грошовими потоками	Організація входу та виходу криптовалютних транзакцій, синхронізація їх з операціями у традиційних валютах, управління залишками цифрових активів
5	Управління фінансовими ризиками	Ідентифікація ризиків, пов'язаних із криптовалютними операціями (наприклад, волатильність, регуляторні обмеження), та розробка стратегії хеджування
6	Антикризове фінансове управління	Моніторинг фінансового стану підприємства з акцентом на ризики, пов'язані з інтеграцією криптовалют, і розробка стратегій антикризового управління
Фінансовий менеджмент – керівна система		
1	Організація	Створення інформаційної інфраструктури для підтримки криптовалютних операцій, інтеграція технологій блокчейн у фінансові процеси
2	Аналіз	Проведення аналізу використання криптовалют у різних аспектах фінансової діяльності, оцінка їх впливу на незалежність підприємства
3	Планування	Розробка системи планування із використанням криптовалют як частини фінансової стратегії, формування бюджетів з урахуванням цифрових активів та блокчейн-рішень
4	Мотивація	Створення системи стимулювання, що включає криптовалютні бонуси або токени як інструменти мотивації співробітників та менеджерів
5	Контроль	Моніторинг ефективності криптовалютних операцій, створення системи контролю транзакцій у блокчейн-мережах і дотримання регуляторних вимог

Джерело: складено авторами на основі [24–26].

ти, а також аналіз ефективності їхнього використання для збільшення ліквідності та рентабельності підприємства.

Фінансові інструменти в контексті криптовалют охоплюють контракти, такі як смарт-контракти, які забезпечують прозорість і автоматизацію фінансових операцій. До них також належать криптоактиви (Bitcoin, Ethereum, стейблкоїни) як засіб короткострокового та довгострокового інвестування. Залучення фінансування може здійснюватися через випуск токенів у рамках ICO або IEO, а операції з криптовалютами проводяться через криптобіржі або децентралізовані платформи [29].

Фінансові важелі – це набір показників, через які керівна система може впливати на господарську діяльність, адаптуючи їх під криптовалютні операції. До таких важелів можуть входити:

- ✦ *Прибуток і дохід* – оцінка додаткового прибутку від криптовалютних інвестицій.
- ✦ *Ціна та інвестиції* – оптимізація інвестицій у криптоактиви для зростання капіталізації.
- ✦ *Відсоток і дисконт* – використання процентних ставок у децентралізованому фінансуванні (DeFi) для залучення ресурсів або кредитування.
- ✦ *Податки* – розробка стратегій податкової оптимізації з урахуванням криптовалютних операцій.

Інтеграція криптовалюти в систему управління фінансами підприємства трансформує традиційні методи, інструменти та важелі, відкриваючи нові можливості для розвитку бізнесу.

ВИСНОВКИ

У роботі розкрито концептуальні підходи до інтеграції криптовалют у систему фінансового

Структура системи управління фінансовою діяльністю підприємства в умовах інтеграції криптовалюти

Система управління фінансовою діяльністю підприємства з інтеграцією криптовалюти		
Керівна підсистема	Керована підсистема	Інформаційний і грошовий потоки
– Організаційна структура управління фінансами: включення підрозділу криптоактивів або блокчейн-аналітики. – Кадри підрозділу управління фінансами: залучення фахівців із криптовалют, блокчейн-розробників та менеджерів криптоактивів. – Фінансові методи, заходи, моделі: розробка моделей управління волатильністю криптовалют, оцінка ризиків цифрових активів. – Фінансові інструменти та важелі: використання криптовалют для залучення інвестицій, взаєморозрахунків або розподілу прибутків через токени. – Інформація фінансового характеру: застосування блокчейну для зберігання й обробки даних, підвищення прозорості транзакцій. – Технічні засоби управління фінансами: інтеграція криптогаманців, платформ для обміну криптовалюти і аналітичних інструментів	– Джерела фінансових ресурсів: додати криптовалютні активи як частину джерел фінансування. – Фінансові ресурси: врахувати цифрові активи в балансі підприємства. – Фінансові відносини: розробка контрактів на основі смарт-контрактів для партнерів та клієнтів	– Інформаційний потік: використання блокчейн-технологій для забезпечення безпеки й ефективності фінансової інформації. – Грошовий потік: оптимізація взаєморозрахунків із клієнтами, постачальниками та контрагентами через криптовалюти

Джерело: складено авторами на основі [26–28].

управління підприємств як чинника підвищення їх фінансової стійкості, інноваційного потенціалу та стратегічної незалежності в умовах турбулентності глобальних ринків.

Проведений аналіз дозволяє сформулювати такі **узагальнені висновки**.

1. Криптовалюти як елемент трансформації фінансового управління. Інтеграція криптовалют у корпоративні фінансові системи створює передумови для підвищення ефективності управління фінансовими потоками, оптимізації розрахункових процесів, зменшення транзакційних витрат і посилення автономності підприємств від традиційних банківських інститутів. Це відкриває нові можливості для побудови стійких фінансових моделей у цифровій економіці.

2. Баланс ризиків та можливостей. Попри високий рівень волатильності та невизначеності регуляторного середовища, криптовалюти формують альтернативний інструментарій управління ризиками та диверсифікації активів. Їх використання потребує впровадження адаптивних стратегій ризик-менеджменту, побудованих на сценарному аналізі, прогнозуванні ліквідності та контролі фінансових потоків.

3. Інноваційні фінансові стратегії. Обґрунтовано доцільність формування фінансових стратегій, що базуються на: використанні блокчейн-технологій для забезпечення прозорості та безпеки

фінансових операцій; розробці механізмів управління ліквідністю із залученням цифрових активів; формуванні цифрових резервів як інструменту фінансової стабілізації у кризових умовах.

4. Національні перспективи впровадження. Україна має сприятливі передумови для інтеграції криптовалютних інструментів у фінансові стратегії підприємств, зокрема завдяки активному розвитку фінтех-екосистеми, цифровізації бізнес-процесів та поступовій формалізації регуляторної бази у сфері віртуальних активів.

5. Практична значущість для підприємницького сектора. Результати дослідження можуть стати методологічною основою для побудови гнучких систем фінансового управління підприємств, що забезпечують швидку адаптацію до змін ринкового середовища. Інтеграція криптовалют сприяє зменшенню транзакційних витрат, підвищенню ліквідності та створенню додаткових можливостей для залучення інвестицій і захисту бізнесу від зовнішніх шоків.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробці моделей оцінки ефективності інтеграції криптовалют у корпоративні фінансові стратегії, в аналізі взаємодії між цифровими активами та традиційними фінансовими інструментами, а також у формуванні методик адаптації фінансової політики підприємств до викликів цифрової економіки. Реалізація цих напрямів дозволить

посилити стійкість фінансових систем і створити основу для побудови інноваційно-орієнтованої економіки майбутнього. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Топ-10 компаній з самим великим біткоїн-резервом (інфографіка). *finance.ua*. 24.07.2025. URL: <https://news.finance.ua/ru/top-10-kompaniy-s-samyimi-bol-shimi-bitkoin-rezervami-infografika>
2. Топ найкращих криптобірж в Україні. *Мінфін*. URL: <https://minfin.com.ua/ua/crypto/exchanges/>
3. Офіційний сайт української криптобіржі. URL: <https://whitebit.com/ua>
4. Чуб П. М., Примостка О. О., Пашенко А. В. Перспективи інтеграції ринку криптовалют в банківську систему: консалтинговий аспект. *Сталий розвиток економіки*. 2024. № 3. С. 180–186. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-50-27>
5. Нечай О. Поняття, види та перспективи використання криптовалют в Україні. *Modeling the Development of the Economic Systems*. 2024. № 1. С. 79–87. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2024-11-11>
6. Момот І. О., Момот Ю. Г., Козенков Д. Є. Сутність та особливості функціонування криптовалют. *Економіка і суспільство*. 2018. Вип. 15. С. 713–719. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/15_ukr/107.pdf
7. Єрмоленко О. А., Лисьонкова Н. М., Шумбар А. С. Сутність криптовалют і перспективи їхнього розвитку в сучасних умовах. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 37. С. 43–50. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastructure37-7>
8. Алексєнко В. Ю., Чубарь О. Г. Криптовалюти: економічна сутність, історія розвитку та роль на світовому фінансовому ринку. *Наукові перспективи*. 2024. № 1. С. 340–358. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-1\(43\)-340-358](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-1(43)-340-358)
9. Коваленко Ю., Белінська Я., Вергелюк Ю. Теоретико-методологічний концепт інституційних трансформацій на міжнародних і національних ринках криптовалют. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2023. № 2. С. 174–191. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-2\(34\)-174-191](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-2(34)-174-191)
10. Кисляков С. С., Моїсєнко Т. Є. Аналіз ринку криптовалют в світовій економіці. *Міжнародна економіка: інтеграція науки та практики*. 2017. Вип. 7. С. 28–33. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/dd955353-e61b-4ead-b61e-4619c5972ad4/content>
11. Рубанов П. М. Аналіз розвитку світового ринку криптовалют. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2019. Вип. 28. Ч. 2. С. 82–87. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2019-28-46>
12. Тарасов В. А. Застосування технічного аналізу для дослідження ринку криптовалют. *Вісник Сумського державного університету. Серія «Економіка»*. 2022. № 4. С. 274–282. DOI: <https://doi.org/10.21272/1817-9215.2022.4-29>
13. Нескороджена Л. Л., Бонь Б. О., Кононець О. М. Сучасний стан правового регулювання криптовалют в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. № 3. С. 197–200. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-3/44>
14. Gandal N., Hamrick J, Moore T., Oberman T. Price Manipulation in the Bitcoin Ecosystem. *Journal of Monetary Economics*. 2018. Vol. 95. P. 86–96. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jmoneco.2017.12.004>
15. Nakamoto S. Bitcoin: A Peer-to-Peer Electronic Cash System. *Bitcoin.org*. 2009. URL: <https://bitcoin.org/bitcoin.pdf>
16. Бутурлим О. Обігнали Японію, Канаду і не тільки: скільки заробили українці на криптовалюті у 2023 році. *УНІАН*. 18.03.2024. URL: <https://www.unian.ua/economics/finance/investiciji-u-kriptovalyutuskilki-zarobili-ukrajinci-u-2023-roci-12576861.html>
17. Чернецький А. Регулювання криптовалютного ринку: як не вбити індустрію. *Економічна правда*. 15.08.2024. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2024/08/15/718042/>
18. Груша В. Регуляція криптовалют в Україні: відкласти не можна прийняти. *LB.ua*. 07.02.2024. URL: https://lb.ua/blog/vadym_hrusha/597244_regulyatsiya_kriptovalyuti_ukraini.html
19. Наказ Міністерства фінансів України «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України з бухгалтерського обліку» від 09.12.2011 р. № 1591. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1556-11#Text>
20. Мироненко М. Ю., Деркач Г. В. Сучасні тенденції бюджетно-кошторисного фінансування : монографія. Вінниця, 2012.
21. Філіна Г. І. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : ЦУЛ, 2009. 320 с.
22. Васильчук І. П., Ізмайлова Н. В., Зайцева А. С. Тенденції та чинники фінансової діяльності суб'єктів підприємництва в Україні. *Ефективна економіка*. 2022. № 4. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2022.4.5>
23. Бланк І. А. Фінансова стратегія підприємства : навч. курс. Київ : Ніка-Центр, 2020. 520 с.
24. Мордюк А. В., Гук О. В. Вплив розвитку блокчейн-технологій на фінансову діяльність підприємств. *Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи* : III Міжнародна науково-практична конференція. 2022. С. 187–188. URL: <https://confmanagement-proc.kpi.ua/article/view/271904>
25. Мельник Т. iPhone за крипту. Слідом за «Фокстрот» та WOG приймати оплату в крипті планують десятки бізнесів. Навіщо їм це (знову). *Журнал Forbes Ukraine*. 25.08.2022. URL: [https://forbes.ua/inside/iphone-za-kriptu-slidom-za-fokstrot-ta-wog-priyhati-oplatu-v-kripti-planuyut-desyatki-biznesiv-navishcho-im-tse-znovu-25082022-7899](https://forbes.ua/inside/iphone-za-kriptu-slidom-za-fokstrot-ta-wog-priyhati-oplatu-v-kripti-planuyut-desyatki-biznesiv-navishcho-im-tse-znovu)

26. Фінансова стратегія підприємства. *LivingFo*. 29.04.2022. URL: <https://livingfo.com/finansova-stratehiia-pidpriemstva-klassifikatsiia-elementy-mekhanizm-formuvannia/>
27. Плиса В. Й., Дзямка М. А. Криптовалюти у фінансовій системі України: виклики та можливості. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 65. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-31>
28. Литвиненко К. О. Вплив криптовалют на світову фінансову систему. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Економіка і менеджмент»*. 2017. Вип. 27. Т. 1. С. 41–44. URL: <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2017/27-1-2017/11.pdf>
29. Фадєєва Н. Ризики та переваги використання криптовалют. *Цікаво знати*. URL: <http://cikavovoznaty.com.ua/2018/01/03/ryzyky-ta-perevagy-kryptovaljuty>

REFERENCES

- Aliexsieienko, V. Yu., & Chubar, O. G. (2024). Kryptovaliuty: ekonomichna sutnist, istoriia rozvytku ta rol na svitovomu finansovomu rynku [Cryptocurrencies: economic essence, history of development and role in the global financial market]. *Naukovi perspektyvy*, 1, 340–358. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-1\(43\)-340-358](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-1(43)-340-358)
- Blank, I. A. (2020). *Finansova stratehiia pidpriemstva*: Navch. kurs [Financial strategy of the enterprise]. Kyiv: Nika-Tsentr.
- Buturlym, O. (2024, March 18). *Obihnaly Yaponiiu, Kanadu i ne tilky: skilky zarobyly ukraintsi na kryptovaliuti u 2023 rotsi* [Outstripped Japan, Canada and not only: how much Ukrainians earned on cryptocurrency in 2023]. UNIAN. <https://www.unian.ua/economics/finance/investiciji-u-kryptovalyutu-skilki-zarobili-ukrajinci-u-2023-roci-12576861.html>
- Chernetskyi, A. (2024, August 15). *Rehuliuвання kryptovaliutnoho rynku: yak ne vbyty industrii* [Regulation of the cryptocurrency market: how not to kill the industry]. *Ekonomichna pravda*. <https://www.epravda.com.ua/columns/2024/08/15/718042/>
- Chub, P. M., Prymostka, O. O., & Paschenko, A. V. (2024). Perspektivy intehtatsii rynku kryptovaliut v bankivsku systemu: konsal'tynhovyi aspekt [Prospects for integrating the cryptocurrency market into the banking system: a consulting aspect]. *Stalyy rozvytok ekonomiky*, 3, 180–186. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-50-27>
- Fadeieva, N. *Ryzyky ta perevahy vykorystannia kryptovaliuty* [Risks and benefits of using cryptocurrency]. *Tsikavo znaty*. <http://cikavovoznaty.com.ua/2018/01/03/ryzyky-ta-perevagy-kryptovaljuty>
- Filina, H. I. (2009). *Finansova diialnist subiektiv hospodariuvannia*: Navch. posib. (2-he vyd., pererob. ta dop.) [Financial activity of business entities]. Kyiv: TsUL.
- finance.ua. (2025, July 24). *Top-10 kompanii z samym velykym bitcoin-rezervom (infohrafika)* [Top 10 companies with the largest bitcoin reserve (infographics)]. <https://news.finance.ua/ru/top-10-kompaniy-s-samymi-bol-shimi-bitkoin-rezervami-infografik>
- Finansova stratehiia pidpriemstva* [Financial strategy of the enterprise]. (2022, April 29). *LivingFo*. <https://livingfo.com/finansova-stratehiia-pidpriemstva-klassifikatsiia-elementy-mekhanizm-formuvannia/>
- Gandal, N., Hamrick, J., Moore, T., & Oberman, T. (2018). Price Manipulation in the Bitcoin Ecosystem. *Journal of Monetary Economics*, 95, 86–96. <https://doi.org/10.1016/j.jmoneco.2017.12.004>
- Grusha, V. (2024, February 7). *Rehuliatyia kryptovaliuty v Ukraini: vidklasty ne mozhna pryiniaty* [Regulation of cryptocurrency in Ukraine: you cannot postpone the adoption]. *LB.ua*. https://lb.ua/blog/vadym_hrusha/597244_regulyatsiya_kryptovalyuti_ukraini.html
- Kovalenko, Yu., Belinska, Ya., & Vergeliuk, Yu. (2023). Teoretyko-metodolohichniy kontsept instytutsiinykh transformatsii na mizhnarodnykh i natsionalnykh rynkakh kryptovaliut [Theoretical and methodological concept of institutional transformations in international and national cryptocurrency markets]. *Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnya*, 2, 174–191. [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-2\(34\)-174-191](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-2(34)-174-191)
- Kysliakov, S. S., & Moiseienko, T. Ye. (2017). Analiz rynku kryptovaliuty v svitovii ekonomitsi [Analysis of the cryptocurrency market in the global economy]. *Mizhnarodna ekonomika: intehtatsiya nauky ta praktyky*, 7, 28–33. <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/dd955353-e61b-4ead-b61e-4619c5972ad4/content>
- Lytvynenko, K. O. (2017). Vplyv kryptovaliut na svitovu finansovu systemu [The impact of cryptocurrencies on the global financial system]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Seriya «Ekonomika i menedzhment»*, 27(1), 41–44. <http://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2017/27-1-2017/11.pdf>
- Melnyk, T. (2022, August 25). *IPhone za kryptu. Slidom za «Fokstrot» ta WOG pryimaty oplatu v krypti planuiut desiatky biznesiv. Navishcho yim tse (zнову)* [iPhone for crypto. Following "Foxtrot" and WOG, dozens of businesses are planning to accept crypto payments. Why do they need it (again)]. *Zhurnal Forbes Ukraine*. <https://forbes.ua/inside/iphone-za-kryptu-slidom-za-fokstrot-ta-wog-priymati-oplatu-v-krypti-planuyut-desyatki-biznesiv-navishcho-im-tse-znovu-25082022-7899>
- Minfin. *Top naikrashchykh kryptobirzh v Ukraini* [Top of the best crypto exchanges in Ukraine]. <https://minfin.com.ua/ua/crypto/exchanges/>
- Momot, I. O., Momot, Yu. G., & Kozenkov, D. Ye. (2018). Sutnist ta osoblyvosti funktsionuvannia kryptovaliut [The essence and features of the functioning of cryptocurrencies]. *Ekonomika i suspilstvo*, 15, 713–719. https://economyandsociety.in.ua/journals/15_ukr/107.pdf

- Mordiuk, A. V., & Huk, O. V. (2022). Vplyv rozvytku blokchein-tekhnologii na finansovu diialnist pid-priemstv [The impact of blockchain technology development on the financial activities of enterprises]. *Biznes, innovatsii, menedzhment: problemy ta perspektyvy*: III Mizhnarodna naukovo-praktychna konferentsiia, 187–188. <https://confmanagement-proc.kpi.ua/article/view/271904>
- Myronenko, M. Yu., & Derkach, H. V. (2012). *Suchasni tendentsii biudzhethno-koshtorysnoho finansuvannia*: Monohrafiia [Modern trends in budgetary funding]. Vinnytsia.
- Nakamoto, S. (2009). *Bitcoin: A Peer-to-Peer Electronic Cash System*. Bitcoin.org. <https://bitcoin.org/bitcoin.pdf>
- Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy «Pro vnesennya zmin do deiakykh normatyvno-pravovykh aktiv Ministerstva finansiv Ukrainy z bukhhalterskoho obliku» vid 09.12.2011 r. № 1591 [Order of the Ministry of Finance of Ukraine "On Amendments to Certain Regulatory Legal Acts of the Ministry of Finance of Ukraine on Accounting" dated December 09, 2011 No. 1591]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1556-11#Text>
- Nechai, O. (2024). Poniattia, vydy ta perspektyvy vyko-rystannia kryptovaliuty v Ukraini [Concept, types and prospects of using cryptocurrency in Ukraine]. *Modeling the Development of the Economic Systems*, 1, 79–87. <https://doi.org/10.31891/mdes/2024-11-11>
- Neskorodzhenna, L. L., Bon, B. O., & Kononets, O. M. (2024). Suchasnyi stan pravovoho rehuliuвання kryptovaliuty v Ukraini [The current state of legal regulation of cryptocurrency in Ukraine]. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*, 3, 197–200. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-3/44>
- Ofitsiyni sait ukraïnskoi kryptobirzhi [Official website of the Ukrainian crypto exchange]. <https://whitebit.com/ua>
- Plysa, V. Y., & Dziamka, M. A. (2024). Kryptovaliuty u finansovii systemi Ukrainy: vyklyky ta mozhly-vosti [Cryptocurrencies in the financial system of Ukraine: challenges and opportunities]. *Ekonomika ta suspilstvo*, 65. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-31>
- Rubanov, P. M. (2019). Analiz rozvytku svitovoho rynku kryptovaliut [Analysis of the development of the global cryptocurrency market]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriya «Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove ho-spodarstvo»*, 28(2), 82–87. <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2019-28-46>
- Tarasov, V. A. (2022). Zastosuvannia tekhnichnoho analizu dlia doslidzhennia rynku kryptovaliut [Ap-plication of technical analysis to study the crypto-currency market]. *Visnyk Sumskoho derzhavnoho universytetu. Seriya «Ekonomika»*, 4, 274–282. <https://doi.org/10.21272/1817-9215.2022.4-29>
- Vasylchuk, I. P., Izmailova, N. V., & Zaitseva, A. S. (2022). Tendentsii ta chynnyky finansovoi diialnosti subiek-tiv pidpriemnytstva v Ukraini [Trends and factors of financial activity of business entities in Ukraine]. *Efektivna ekonomika*, 4. <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2022.4.5>
- Yermolenko, O. A., Lysionkova, N. M., & Shumbar, A. S. (2019). Cutnist kryptovaliut i perspektyvy yikhnoho rozvytku v suchasnykh umovakh [The essence of cryptocurrencies and the prospects for their devel-opment in modern conditions]. *Infrastruktura rynku*, 37, 43–50. <https://doi.org/10.32843/infrastruct37-7>